

[Mstqil hquqnaslara niy tzyiq edilir](#)

.Son gnlr hkumt mstqil hquqnaslara qar tqiblrin yeni mrhlsin start verib

Arannews-Tqiblrin birinci mrhlsind Milli Mclis mhkmldr nmaynd qismind x edn hquqnaslarn xn qadaa edn qanun qbul etdi. Qanunun qbulundan nc hkumtin nmaynd qismind itirak edn hquqnaslara tsir imkanlar yox idi. Srbst hquqnaslar vtndalarn icra orqanlarna, bldiyylr, polis qar iddialarna hquqi yardm gstrirdilr. Hquqnaslar mhkm proseslrind uduzurdularsa, ilri Avropa Mhkmsin gndrirdilr. Avropa Mhkmsin ikayt trtib edn hquqnaslarn srasnda vkiil olmayanlar daha ox idi. Hkumt hquqnaslarn proses xmasn qadaan edn qanun qbul etmkl brabr onlarn Vkillr Kollegiyasna qbulunun da qarsn ksdi. Mstqil hquqnaslar burada mqsdin Avropa Mhkmsin gndriln ikayttrln qarsn almaq sciyyi dadn dnr. Hazrda yzrl i kommunikasiya mrhlsind olduundan hkumtin narahatl v bu istiqamtdki addmlar anlalandr. Son statistikaya gr Avropa Konvensiyasnn 18-ci maddsinin pozuntusu il bal qbul olunmu qrarlarn d ikisi Azrbaycann payna dr. Konkret olaraq, Azrbaycan haqda 18-ci maddyl bal 10-dan ox qrar qbul olunub. Ancaq hkumt mhkm sistemind islahat aparb Avropa Mhkmsin ikayttrln qarsn almaq vzin sndri trtib edn hquqnaslarn v vkillrin tqibinin yeni mrhlsin balayb. Msln, Azrbaycann Avropa Mhkmsindki nmayndliyi kommunikasiyas balam yeni ilr zr quruma mrcit edib ki, ilri hazrlayan hquqnaslar proseslrd trf kimi itirak ed bilmzlr. Nmayndlik Avropa Mhkmsinin reqlamentindki 36-c maddy istinad edir. Halbuki, hmin hquqnaslar 10 ildir Avropa Mhkmsi il ilyirlr. Hquqnaslar hesab edir ki, indi bu mslnin qabardlmas kampaniya xarakteri dadn demy sas verir. mumiyytl, hkumt vllr d bzi hquqnaslarn nmaynd kimi itiraknn qarsn almaq yndd chd edirdi. Shbt konkret olaraq hquqnas ntiqam liyevdn gedir. Onunla bal htta 7-8 il vvl Avropa Mhkmsin mrcit d olmodu. Sbb kimi ntiqam liyevin Vkillr Kollegiyasnn zv olmadn gstrmidilr. Ancaq Avropa Mhkmsi mrcit reaksiya vermddi. Grnr, hkumt hazrda daha sistemli tqib mexanizmin keib. Bel ki, 10 gn vvl Vkillr Kollegiyasnn sdri Anar Barov Bakda keiriln beynlxalq tdbird bu mslni yendn qaldrd. O dedi ki, Avropa Mhkmsi qaydalar pozur, kollegiyaya zv olmayan xslr ikayti trfin nmayndsi olurlar. Msl ondadr ki, bu cr ikaytlrd iki trf var: rizi v hkumt. kincinin nmayndsi ingiz sgrovdur, amma o da Vkillr Kollegiyasnn zv deyil. Nec ola bilr ki, bir trfin nmayndsinin ancaq Vkillr Kollegiyasnn zv olmas tlb olunsun, digr trfd is hquqnas olmas kifaytdir, bu, ziddiyytlidir. kinci, Avropa Mhkmsinin sas gtirildiyi reqlamentind deyilir ki, Palata sdri nmaynd bard ayr qrar qbul etmirs, demli, yalnz kollegiyann zv itirak ed bilr. gr nmaynd kollegiyann zv deyils, lakin i icraata qbul olunur v icraata balanrsa, bu, o demkdir ki, Palatann sdri hmin halla razlab. Hkumt Avropa Mhkmsin artq bir ne i zr mrcit gndrib. Ancaq Avropa Mhkmsinin hkumtin "toru"na dmsi inandrc deyil. Hkumtin Avropa Mhkmsin ikayttr hazrlayan, xsusil siyasi ilr zr ikayttrli yazan vkiil v nmayndlr qar qeyd etdiyimiz tqib kampaniyas ictimaiyytin yaddanda iz buraxb. Avropa Mhkmsi il fal ilynlr kollegiyadan xarlr, msln, Xalid Barov, Yaln manov, rad Cavadova, layif Hsnov, Elin Namazov. Fxrddin Mehdiyevin, sabli Mustafayevin, Nemt Krimlinin faliyyti is dayandrlb. Bundan lav, bzi hquqnaslarn kollegiyann ifahi msahibsindn buraxlmamas tqib siyastinin trkib hissidadir. Hkumt istyir ki, Avropa Mhkmsin ikayttrli yalnz kollegiya zvlri gndrsin, sonra bu ii gnrlri d nzart gtrb onlara qadaa qoysunlar. Artq kollegiya rhbriyyinin bir sra vkillr Avropa Mhkmsin he bir ikayt yazmamas il bal tzyiq gstrmsi bard mlumatlar yaylr. Bu yaxnlarda Avropa ttifaqnn v Avropa urasnn layihsi sasnda Bakda vkillr n Avropa Mhkmsin ikayttrln trtibi il bal tlimlr keirirdilr. Adtn bu cr tlimlr grnt v qrantlarn silinmsindn baqa bir ey deyil. nki ntic yoxdur. Bel ki, hmin tlimlrd bir ne il vvl d itirak etmi vkillrin Avropa Mhkmsin hr hans ikayt

gndrmsi il bal mlumatlar yoxdur. Hkumtin Avropa Mhkmsi il ilyn hquqnaslar v vkillr n byk tsir mexanizmindn biri d kompensasiyalarn dnilmmsi il baldr. 2016-c ildn balayaraq siyasi ilrl bal qrarlarn sasnda verilmlil olan kompensasiyalar n rizilr, n d onlarn nmayndrlin dnildir. 2017-ci ild dni qismn olsa da, yenidn dayandrlld, bu yaxnlarda bir ne nfr az .miqdarda dnm olduu deyilir

Hkumt bu msld yeni taktikaya l atr. Hmin ilrd nmaynd olmu vkillr v hquqnaslara dni edilmir. Yni rizilr kompensasiya dnils d, hquqnaslara dnilmir. Htta oxar mnasibt mlki ilrd d gstrilir, yni mlki ilrl bal hmin vkillrin maliyy vsaitlrini dmir. Bununla da, hkumt onlarn maliyy mnbyini ksmkl yeni ilr xmalarna maneilik yaradr. Praktika bzi vkillrin yeni kommunikasiya ilrini aparmaa, yaxud siyasi fallarn iddialarn gerklidirmy maliyy imkanlarnn olmadn gstrir. Ona gr d ekspertlr hesab edir ki, ictimaiyyt bu msld z szn dems, siyasi fallar dstksiz qala bilrlr. Bugnlrd tkbana DN qarsnda Qaraban azad olunmas il bal aksiya keirdiyi n 10 sutka inzibati cza alb, sonra buraxlan ziz Qhrmanov maddi imkan olmad n vkil xidmtindn istifad ed bilmdi. Qohumlarnn mrcit etdiyi vkilin is order almaq n pulu olmaybm. Bu fakt thkli mrhlnin balandn gstrir. gr vvllr rayonlarda hbs olunan siyasi fallarn mdafisind maliyy v tkilati tinlik yaranrds, indi hmin vziyyt Bakda tkrarlanr. tn ilin noyabrnda Vkillr Kollegiyasndan xaric ediln Yaln manov hesab edir ki, hazrk durumda hquqnaslar v vkillr n n ar msl mstqil mhkm sisteminin olmamasdr. Vkil, hquqnas qbul etdiyi mtrinin iini, htta bu i qanuni saslsa da, qanuni qrarn qbuluna dair tminat ver bilmir. Bu, mhkm sisteminin mstqil olmamas, yaxud siyasi hakimiyytdn, digr mslldn asl olmasdr: "Htta mlki ilrd bel daltli qrarlarn xarlmammmkn olmur, ya da xs dvltn himaysind olduqda, mhkmy tsir etmk imkan olur. Bu halda qanuni qrarn qbulundan shbt ged bilmz. Yaln mahiyytc kimins maraqlarna toxunulmayan ilrd daltli qrar xarlr. Msln, nikahn pozulmas, aliment mslsi v s. Amma mbahisli ilrd daltli qrarlar olmur. Siyasi ilrd is istintaq orqannn glidiy ntic mhkmd notarial qaydada tsdiqlnir. kinci dndrc msl mstqil v pekar vkil qurumunun olmamasdr. Vkillr Kollegiyas btn vkillrin yegan tmsil olundu orqandr. Yeni qanunvericiliy gr vkillrin alternativ pe orqan ola bilmz. Son illr vkillrin ktlvi kild v mtmadi olaraq kollegiyann vasitsil czalandrlmas bu qurumun thkimi orqan olduunu tsdiqlyir. Bel olan halda mstqil v pekar faliyytdn shbt ged bilmz. nki ortada olan faktlar bu cr vkillrin czalandrldn gstrir". Yaln manov xatrladb ki, 2017-ci ilin dekabrnda Vkillr Kollegiyasnn Davran Kodeksi qbul edilib: "Bu sndn tamamil mrtce sasnamydi. Mqsd mstqil v bu iddiada olan vkillri istniln an czalandrmaq idi". Yaln manovu nvbti narahat edn mslnin lk d hquqi dncnin kifayt qdr olmamasdr: "lk halisinin hquqi dncsinin yetrli olmamasnn tarixi-sosioloji saslar var. Amma ortaldak fakt ondan ibartdir ki, insanlarn hquqi dncsi yetrli deyil. Bu is hquqnaslarn v vkillrin faliyytind ciddi problemlr yaradr. Htta ilkin hquqi anlaylarn tam anlalmams, vkilin funksiyas il hakimnin, prokurorun funksiyasnn dyiik salnmas hquqi dncnin kifayt qdr olmamasndan irli glir". Onun hmkar Samira Aayeva da mstqil mhkm v hquq siseminin olmamasn xsusil vurulayr: "Qanunlarn dzgn tbbiq olunmamas da biz problem yaradr. n sas mhkm sisteminin icra hakimiyytindn aslldr. Vkillr bel halda mdafi hququnu tam kild hyata keir bilmirlr". Samira Aayev deyir ki, hkumt Avropa Mhkmsin ikaytlrin gndrilmsin mane olmaa alr. Bu, konkret olaraq pot .vasitsil edilir